

Wil u onze nieuwsbrief blijven ontvangen?

Stuur dit strookje terug naar INBO Nieuwsbrief, Kliniekstraat 25, 1070 Brussel, fax het naar 02 558 18 05 of e-mail naar nieuwsbrief@inbo.be

Voornaam:

Naam:

Organisatie (facultatief):

Adres:

E-mail:

wil de INBO Nieuwsbrief blijven krijgen digitaal/op papier (schrappen wat niet past)

Kleine modderkruiper: niet zuiver op de graat

Kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*) is een zeldzaam visje in Vlaanderen. De soort is gevoelig voor vervuiling: hij komt enkel nog voor op plaatsen met een goede waterkwaliteit. Bovendien is de kleine modderkruiper opgenomen in de Europese habitatrichtlijn, zodat de bescherming van soort en habitat een prioriteit vormen. Hij komt nog vrij algemeen voor in het bekken van de Kleine Nete; elders is hij zeldzaam of verdwenen.

In opdracht van het Agentschap voor Natuur en Bos onderzoekt het INBO samen met de K.U.Leuven de genetische structuur van de populaties die nog bestaan in Vlaanderen. In de studie willen we achterhalen welke genetische lijnen aanwezig zijn in Vlaanderen en nagaan of de overblijvende populaties genoeg genetische diversiteit bezitten om levensvatbaar te zijn op lange termijn.

De resultaten wijzen op een duidelijk genetisch verschil tussen de stroombekkens. De aanwezige genetische diversiteit is erg verdeeld, wat de populaties kwetsbaar maakt. Daarnaast blijken er soortgemengde populaties te bestaan.

Hierin vinden we zowel de typesoort kleine modderkruiper (*C. taenia*), als tri- of tetraploïde hybriden met een verwante soort (*C. elongatoides*) uit Centraal Europa (zie figuur). Zuivere kleine modderkruiper plant zich seksueel voort, terwijl de hybriden zich clonaal voortplanten. Het is de eerste keer dat het voorkomen van de hybride kleine modderkruiper in Vlaanderen beschreven wordt; waarschijnlijk gaat het om een natuurlijk fenomeen. Dankzij deze resultaten kunnen we de soort beter beschermen in Vlaanderen en waardevolle leefgebieden ervoor bepalen

Koen De Gelas, koen.degelas@inbo.be, tel 02 362 58 20

Rivierprik: een vastberaden beestje

Rivierprik is een echte trekvis die vroeger in grote getale de Schelde opzwoom om er te paaien. Door de vervuiling en migratieknelpunten is het beestje zeldzaam geworden en is het opgenomen in de Europese Habitatrichtlijn. Recente onderzoeken wijzen er echter op dat de rivierprik, nu de waterkwaliteit verbetert, opnieuw vastberaden is om de Schelde en haar zijrivieren te herkoloniseren.

Het INBO volgt de rivierprik in verschillende onderzoeken. Zo voeren we jaarlijks een 24u-actie uit in de Boven-Zeeschelde en de Bovenschelde. De Bovenschelde is heel moeilijk te bereiken voor vissen door de opeenvolgende sluis-stuwcomplexen, toch hebben we er in de laatste jaren al rivierprik waargenomen.

Verder onderzoeken we in 2007 en 2008, in het kader van "Langetermijnvisie Onderzoek & Monitoring Schelde-estuarium", de migratie van trekvissoorten naar de belangrijkste zijwaterlopen van de Zeeschelde, in opdracht van afdeling Maritieme Toegang van het departement Mobiliteit en Openbare Werken. De voorlopige resultaten uit dit onderzoek tonen dat er nu ook rivierprikken, zij het nog heel weinig, tot onder het eerste migratieknelpunt in de Kleine Nete in Grobendonk zwemmen.

In 2007 namen we ook de werking van de visnevegeul rond de Ter Biestmolen in de Zwalm onder de loep, in opdracht van afdeling Water van de Vlaamse Milieumaatschappij. Deze visdoorgang moet vissen in de Zwalm, die in de Bovenschelde uitmondt stroomopwaarts van het sluis-stuwcomplex van Asper, de mogelijkheid bieden om de molen te passeren. Onder de 22 soorten en meer dan 1100 vissen maakten ook drie rivierprikken dankbaar gebruik van de visdoorgang om verder stroomopwaarts de Zwalm in te trekken.

Vilda/ Rollin Verlinde

Het rapport 'Buisse, D., Baeyens, R., Martens, S., Coeck, J. (2007). Evaluatie van de visnevegeul langs de Ter Biestmolen in de Zwalm in Nederzwalm. INBO.R.2007.49' is beschikbaar op www.inbo.be.

David Buisse, David.Buisse@inbo.be
Johan Coeck, Johan.Coeck@inbo.be,
tel 02 558 18 41

Eindredactie: Sandra Van Waeyenberge en Hugo Verreycken

Druk: Managementondersteunende Diensten van de Vlaamse overheid – gedrukt op recyclagepapier